

R O Z S U D O K
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD. a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci žalobkyne **Mgr. M. D.** bytom v N. D., F. ul. č. X., zastúpenej JUDr. B., advokátkou, so sídlom v B., Š. ul. č. X, X, proti žalovanému **Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny**, so sídlom v Bratislave, Špitálska ul. č. 8, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného o dávke sociálnej pomoci, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 23. januára 2008, č. k. 11S/66/2007-67, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 23. januára 2008 č. 11S/66/2007-67 **m e n í** tak, že rozhodnutie žalovaného z 18. septembra 2007 č. A. **zrušuje** a vec mu vracia na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Žalovaný **je povinný** zaplatiť žalobkyňi titulom náhrady trov konania sumu 12 777 Sk, ako trovy právneho zastúpenia, na účet právnej zástupkyne žalobkyne JUDr. E. B. do 10 dní od doručenia tohto rozsudku.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 23. januára 2008 č. 11S/66/2007-67 zamietol žalobu žalobkyne proti rozhodnutiu žalovaného z 18. septembra 2007 č. A., ktorým jej nepriznal peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla z dôvodu, že nie je občanom s ťažkým zdravotným postihnutím /ďalej len „ZŤP“, podľa § 51 zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov /ďalej len „zákon o sociálnej pomoci“, nakoľko jej bola stanovená miera funkčnej poruchy v rozsahu 40%. Po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že postup ako aj rozhodnutie žalovaného sú vecne správne a zákonné. Podľa názoru krajského súdu zdravotný stav žalobkyne bol po zrušení pôvodného rozhodnutia žalovaného z 28. júna 2006 náležite posúdený, žalovaný si zabezpečil nový posudok o miere funkčnej poruchy žalobkyne z 5. septembra 2007, podľa ktorého sa jej zdravotný stav ďalšími operáciami, liečením a rehabilitáciou zlepšil v porovnaní so stavom bezprostredne po dopravnej nehode v roku 2003 a dospel k rovnakým záverom, že zdravotný stav žalobkyne odôvodňuje mieru funkčnej poruchy len 40%, preto nemôže byť považovaná

za občana ZŤP. Krajský súd poukázal aj na skutočnosť, že preskúmvanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia správneho orgánu je obmedzené rozsahom dôvodov žaloby, ale tieto v danom prípade sú všeobecné, nekonkrétne, nepresné a nepresvedčivé, a preto neakceptoval návrh na doplnenie dokazovania znalcom, pretože žalobkyňa predložila znalecké posudky z obdobia, kedy žiadala o priznanie kompenzačného príspevku a znalecký posudok je len jedným z dôkazov a nemá väčšiu váhu než iné dôkazy.

Proti rozsudku krajského súdu podala včas odvolanie žalobkyňa. Namietala, že v konaní nebol náležite zistený jej skutočný zdravotný stav, ktorý žalovaný neskúmal, lebo nový posudok o jej zdravotnom stave bol vyhotovený len na základe predchádzajúcich posudkov, posudkový lekár žalobkyňu nevyšetřil, žalovaný ju pred vydaním rozhodnutia nevypočul a v podstate ani neodstránil rozpory medzi závermi znaleckých posudkov MUDr. B. D. z 15. marca 2004 a MUDr. M. P. z 15. januára 2006, ktorí napriek zlepšujúcemu sa zdravotnému stavu žalobkyne hodnotili obmedzenie hybnosti jej dolných končatín „ťažkým stupňom“. Žiadala, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na nové konanie.

Žalovaný žiadal rozsudok prvostupňového súdu ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací /§ 250ja v spojení s § 246c Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“)/ preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne je potrebné vyhovieť.

Predmetom úpravy zákona o sociálnej pomoci je úprava právnych vzťahov pri poskytovaní sociálnej pomoci, ktorej cieľom je zmierniť alebo prekonať s aktívnou účasťou občana sociálnu núdzu, zabráňovať príčinám vzniku, prehlbovania alebo opakovania porúch psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu občana a zabezpečiť integráciu občana do spoločnosti. Jednou z foriem sociálnej pomoci je aj riešenie sociálnej núdze občana s ťažkým zdravotným postihnutím kompenzáciou sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia (ďalej len "kompenzácia").

Podľa § 64 ods. 1 písm. b) 2 zákona o sociálnej pomoci občanovi s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorý je podľa posudku vydaného podľa § 57 ods. 1 a 2 odkázaný na kompenzáciu zvýšených výdavkov, možno poskytnúť peňažný príspevok na zvýšené výdavky súvisiace so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla.

Podľa § 51 zákona o sociálnej pomoci za občana s ťažkým zdravotným postihnutím na účely tohto zákona sa považuje občan, ktorého miera funkčnej poruchy je najmenej 50%.

Podľa § 67 písm. e) bod 2., zákona o sociálnej pomoci ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny ako krajské úrady vydávajú posudky pri rozhodovaní v druhom stupni o miere funkčnej poruchy, o tom, že ide o občana s ťažkým zdravotným postihnutím, o sociálnych dôsledkoch ťažkého zdravotného postihnutia a navrhuje v ňom formu kompenzácie.

V konaní pred správnym orgánom žalobkyňa žiadala o poskytnutie peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla. Z vyššie uvedeného ustanovenia vyplýva, že základnou podmienkou pre priznanie uvedeného príspevku je, že žiadateľ musí byť občan ZŤP.

Zamietavé rozhodnutie žalovaný vydal práve z dôvodu, že žalobkyňa túto podmienku nespĺnila.

Z predloženého administratívneho spisu je zrejmé, že pred rozhodnutím o dávke sociálnej pomoci bola miera funkčnej poruchy žalobkyne stanovená v posudku z 5. septembra 2007, ktorý vychádzal zo záznamu MUDr. M. posudkovej lekárky odboru posudkových činností žalovaného z 20. a 22. augusta 2007.

Z posudku vyplýva, že žalobkyňa ako spolujazdec utrpela 27. apríla 2003 úraz pri autonehode, v dôsledku čoho jej bola ku dňu podania žiadosti o kompenzačný príspevok stanovená miera funkčnej poruchy 40% podľa prílohy č. 4 zákona o sociálnej pomoci, ods. XII. B. 2. – bod 15. b-bb).

V posudku sa posudková lekárka odvoláva na posúdenie zdravotného stavu žalobkyne v januári a júni 2006, kedy záznamy posudkových lekárov odboru posudkových činností žalovaného vypracovali MUDr. D. Ď. a MUDr. O. D.. Podľa názoru MUDr. D. M. bol zdravotný stav žalobkyne v tom čase dostatočne zdokumentovaný odbornými lekárskymi nálezmi, a preto nebolo potrebné vyžadovať ďalšie lekárske nálezy.

Z odvolania žalobkyne ako aj z vyššie uvedeného posudku vyplýva, že žalobkyňa pred vydaním predmetného posudku nebola posudkovou lekárkou vyšetrená a posudková lekárka ani nepožiadala o nové lekárske správy a nálezy týkajúce sa zdravotného stavu žalobkyne, iba sa odvolala na záznamy posudkových lekárov, ktoré boli podkladom pre vydanie posudku o miere funkčnej poruchy žalobkyne a skoršieho rozhodnutia žalovaného, ktoré bolo zrušené a vrátené Krajským súdom v Trenčíne pre nedostatočné zistenie skutkového stavu.

Na základe týchto záznamov dospela posudková lekárka k záveru, že je predpoklad, že stav žalobkyne sa vzhľadom na jej vek a ďalšiu rehabilitáciu bude zlepšovať.

Zo znaleckého posudku MUDr. M. P. z toho istého obdobia však vyplýva, že zranením došlo k postihnutiu hlavne pohybového aparátu horných i dolných končatín, ktoré sa hojili problematicky, alebo sa nedokonalo zhojili, pričom došlo k osovým odchýlkam a dĺžkovým odchýlkam oproti pôvodnému stavu pred nehodou. Postihnutie oboch dolných končatín spôsobilo výrazné obmedzenie každodennej činnosti u žalobkyne, hlavne v pohybe a chôdzi, svoju nemalú úlohu zohrali i komplikácie jednotlivých zranení a komplikácie liečby. Zhojením zlomenín v zlom postavení nastúpili bolesti spôsobené nefyziologickým postavením kostných úlomkov, zmeny postavenia tela, skrátenie končatiny, posun roviny panvy, bolesti spôsobené nedokonalým zrastom, vznikom pakľbu. Okrem toho sa postupne vytvára artróza stehnových kĺbov, toto ochorenie je veľmi bolestivé a samo o seba výrazne sťažuje chôdzu v závislosti na stupni poškodenia a opotrebovania kĺbovej chrupavky (bod 1. a 5.). Tento nález sa bude s vekom len zhoršovať a môže viesť k indikácii na výmenu bedrových kĺbov – endoprotéze (bod 3.). Pokiaľ by mala žalobkyňa absolvovať dlhšiu pešiu trasu, je potrebný na presun invalidný vozík, resp. upravený a prispôbený automobil (bod 6.). Znalec preto nepredpokladá výrazné zlepšenie stavu do budúcnosti, skôr naopak, postihnutie bedrových kĺbov sa bude s vekom zhoršovať (bod 8. a 10.).

Na základe uvedeného sa odvolací súd nestotožnil s názorom krajského súdu, že údaje zo znaleckého posudku MUDr. M. P. sú v podstate zhodné so závermi posudku žalovaného z 5. septembra 2007, nakoľko tento posudok vypracovala posudková lekárka len na základe

vyššie uvedených záznamov, ktoré boli v rozpore so závermi znalca z odboru zdravotníctvo – traumatológia, chirurgia, bez toho, aby svoje závery a rozdiely medzi uvedenými závermi zdôvodnila inými argumentmi ako tým, že stav žalobkyne sa vzhľadom na časový odstup medzi vypracovaním jednotlivých posudkov mohol zlepšiť vzhľadom na jej vek a ďalšiu rehabilitáciu. Ušlo jej pozornosti, že posudok MUDr. M. P. bol vypracovaný v januári 2006 rovnako ako záznam MUDr. D. Ď. a záznam MUDr. O. D. bol vypracovaný v júni 2006.

Odvolačný súd súhlasí s argumentáciou žalovaného, ktorú si osvojil aj súd prvého stupňa, pokiaľ ide o rozdielnosť nárokov na invalidný dôchodok a dávku sociálnej pomoci a v tej súvislosti aj s prípadným rozdielom v stanovení miery funkčnej poruchy podľa prílohy č. 4 zákona o sociálnej pomoci, a miery schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť podľa prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších zákonov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“). Zároveň poukazuje na skutočnosť, že hodnotenie zdravotného stavu pre rôzne nároky nemôže vychádzať z odlišného posúdenia zdravotného stavu jednej a tej istej fyzickej osoby v tom istom čase.

Pokiaľ sú teda v konaní pred správnym orgánom predložené dôkazy, svedčiace o rozdielnom posúdení zdravotného stavu posudzovanej osoby, než tie, ktorými sa zaoberal vo svojom posudku posudkový lekár, je povinnosťou správneho orgánu sa s touto skutočnosťou vysporiadať a prípadné nejasnosti a rozpory odstrániť.

Z uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 250ja ods. 4 OSP rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zmenil, keďže neboli splnené podmienky na jeho zrušenie ani potvrdenie.

Vzhľadom na to, že nie je úlohou súdov pri preskúvaní rozhodnutí správnych orgánov nahrádzať ich činnosť najmä pokiaľ ide o riadne zistenie skutkového stavu, zrušil odvolací súd napadnuté rozhodnutia žalovaného a vrátil mu vec na ďalšie konanie a rozhodnutie s tým, že v ďalšom konaní bude správny orgán viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, za účelom riadneho zistenia skutočného stavu doplní dokazovanie v naznačenom smere, najmä pokiaľ ide o komplexné posúdenie zdravotného stavu žalobkyne a vo veci opätovne rozhodne, pričom svoje rozhodnutie náležite odôvodní.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 OSP a úspešnej žalobkyni priznal ich náhradu v konaní pred súdom prvého stupňa, ako aj v odvolacom konaní.

Tieto sú tvorené náhradou trov právneho zastúpenia za 4 úkony právnej pomoci á 1 465 Sk (príprava a prevzatie vecí, podanie žaloby, účasť na pojednávaní 23. januára 2008, podanie odvolania), DPH 19% 1 113 Sk, 4x režijný paušál á 191 Sk, náhrada cestovného 1 674 Sk, pohonných hmôt 830 Sk a náhrada za premeškaný čas 2 536 Sk (8 polhodín x 317 Sk), celkom 12 777 Sk.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.

V Bratislave 23. októbra 2008

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : M. Kráľová